

KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 30 grudnia 2008 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy
o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych
za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego
(druk nr 413)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa ma na celu umożliwienie, nieograniczonego terminem, występowania z żądaniem o odszkodowanie i zadośćuczynienie przez osoby internowane w stanie wojennym. Cel ustawy zostanie osiągnięty poprzez rezygnację z ustawowego określania terminu (18 listopada 2008 r.), po upływie którego niedopuszczalne było wystąpienie z żądaniem przez osobę uprawnioną.

W myśl przepisów nowelizowanej ustawy żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia za szkodę i krzywdę wynikłe z wykonania decyzji o internowaniu należy zgłosić w sądzie okręgowym, w którego okręgu zamieszkuje osoba uprawniona.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt opiniowanej ustawy był przedłożeniem senackim (druk sejmowy nr 1227). Senat proponował, aby wydłużyć o 1 rok (do dnia 18 listopada 2009 roku) termin na zgłaszanie roszczeń w sądzie okręgowym. W toku prac legislacyjnych w Sejmie ustawą zajmowała się Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W sprawozdaniu z prac Komisji (druk sejmowy nr 1366) znalazła się propozycja zniesienia ograniczenia czasowego na występowanie z żądaniami przysługującymi osobom uprawnionym. W trakcie II czytania zgłoszono 3 poprawki (druk sejmowy nr 1366-A).

Pierwsza z nich zmierzała do wydłużenia o 2 lata (do dnia 18 listopada 2010 r.) terminu na zgłaszanie roszczeń.

W drugiej poprawce zawarto szereg zmian, z których najistotniejsze dotyczą:

- przyznania osobom, które otrzymały odszkodowanie lub zadośćuczynienie na podstawie przepisów nowelizacji z dnia 19 września 2007 r., możliwości wystąpienia z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie ich sprawy, jeśli przemawiają za tym względy słuszności,
- wprowadzenia przepisu, w myśl którego zasądzona kwota odszkodowania i zadośćuczynienia będzie podlegała zwrotowi, w przypadku gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia zostaną ujawnione okoliczności wskazujące na późniejszą działalność osób uprawnionych, która stanowi zaprzeczenie działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,
- przyznania możliwości ubiegania się o odszkodowanie i zadośćuczynienie osobom, które pozbawiono życia, okaleczono, zraniono lub represjonowano w wyniku szeroko zakrojonej akcji zastraszania Narodu Polskiego w związku z jego dążeniem do uzyskania pełnej suwerenności Państwa Polskiego oraz swobód demokratycznych.

W poprawce trzeciej zamieszczono przepis o charakterze przejściowym.

W III czytaniu odrzucono wszystkie poprawki i opiniowana ustawa została uchwalona w kształcie zaproponowanym przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

III. Uwagi szczegółowe

Opiniowana ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Agata Karwowska-Sokołowska

Główny legislator